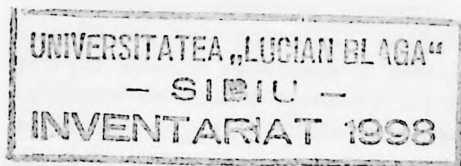
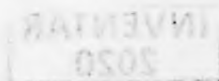
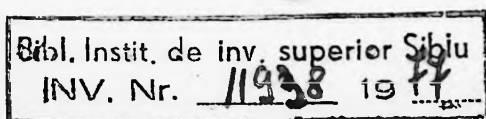

Documente
din
istoria
mișcării
muncitorești
din
România.
1893—1900

74 MAI 1985

Prefață	5
1893	

CONGRESUL DE CONSTITUIRE A PARTIDULUI
SOCIAL-DEMOCRAT AL MUNCITORILOR DIN ROMANIA,
ȚINUT LA BUCUREȘTI ÎN ZILELE DE 31 MARTIE,
1, 2 ȘI 3 APRILIE 1893

1 PROIECTUL DE PROGRAM al Partidului social-democrat al muncitorilor din România	13
2 APEL al Comisiei de redactare a proiectului de program al Partidului social-democrat al muncitorilor din România, prin care se invită organizațiile socialiste să participe la dezba- terea proiectului de program	23
3 PROPUNERI de îmbunătățire a proiectului de program al Partidului social-democrat al muncitorilor din România	24
a. Considerațiuni generale asupra programului	—
b. Poziția față de forma de stat monarhică sau repu- blicană	26
c. Măsuri privind protejarea muncitorilor industriali și agricoli.	28
d. Organizarea internă a partidului.	30
e. Tactica de urmat a partidului.	31
f. Organizarea politică a clasei muncitoare și rolul ei istoric	33
g. Rolul organizării politice în lupta proletariatului	37
h. Poziția partidului clasei muncitoare față de țărănime.	39
i. Redactarea mai clară a unor puncte din programul minimal al partidului	41
j. Problema votului universal	—
k. Noi propuneri în problema agrară	43

4	MANIFEST adresat „Organizațiilor partidului muncitorilor din România”, cuprinzând ordinea de zi a Congresului din 31 martie — 3 aprilie 1893 și nomenclatorul cu numărul delegaților ce vor trebui aleși	47
5	COMUNICAT despre deschiderea Congresului P.S.D.M.R. la 31 martie 1893 și a organizațiilor reprezentate	49
6	PROGRAMUL Partidului social-democrat al muncitorilor din România, votat la Congresul din 31 martie — 3 aprilie 1893.	50
7	STATUTUL Partidului social-democrat al muncitorilor din România, votat la Congresul partidului din 31 martie — 3 aprilie 1893.	61
8	REZOLUȚII adoptate de Congresul de constituire a Partidului social-democrat al muncitorilor din România în problema organizării muncitorilor în syndicate, asupra tacticii partidului față de alte partide politice, a ziarului partidului și față de Congresul Internaționalei a II-a de la Zürich . . .	63
9	TELEGRAME ȘI SCRISORI de salut din străinătate și din țară adresate Congresului de constituire a Partidului social-democrat al muncitorilor din România	66
10	COMUNICAT asupra ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R. din 4 aprilie 1893	73
11	ARTICOL din 8 aprilie 1893 despre interzicerea întrunirii de 1 Mai de către poliția din Arad	74
12	MANIFEST al Consiliului general al P.S.D.M.R. cu prilejul zilei de 1 Mai	76
13	MOTIUNE de protest împotriva expulzării unor muncitori socialiști, adoptată de adunarea Clubului muncitorilor din București la 17 aprilie 1893.	78
14	SCRISOARE de felicitare a Partidului muncitorilor din Belgia către P.S.D.M.R. cu prilejul zilei de 1 Mai	79
15	PROCES-VERBAL asupra ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R. din 2 mai 1893	80
16	APEL al Consiliului general al P.S.D.M.R. din 9 mai 1893 pentru sprijinirea muncitorilor germani în campania electorală.	81
17	INFORMARE din 11 mai 1893 asupra mișcării socialiste din Iași	82
18	APEL din 16 mai 1893 pentru organizarea profesională a lucrătorilor comerciali și pentru pregătirea unei greve a acestora.	85

19	SCRISOARE a Comisiei de organizare a Congresului internațional al studenților socialiști din Geneva din 16 mai 1893 către Consiliul general al P.S.D.M.R., invitind să trimită delegați la congres	87
20	CONSIDERAȚII asupra organizării profesionale a muncitorilor din Iași din 18 mai 1893.	88
21	RELATARE despre sărbătorirea zilei de 1 Mai la Arad, Timișoara și Cluj.	92
22	ARTICOL din 23 mai 1893 asupra rolului istoric al proletariatului	94
23	PROCES-VERBAL din 6 iunie 1893 asupra ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R.	97
24	INFORMARE despre ședința Clubului muncitorilor din București din 12 iunie 1893, consacrată dezbaterii problemei alegerilor din Germania	98
25	MOTIUNE adoptată de muncitorii din Ploiești la întrunirea din 13 iunie 1893 referitoare la atitudinea lor față de mișcarea meseriașilor.	101
26	APEL din iunie 1893 pentru organizarea muncitorilor zidari și lemnari din Galați într-un sindicat general.	102
27	STATUTUL Sindicatului general al lucrătorilor zidari și lemnari din Galați din iunie 1893.	104
28	INFORMARE asupra întrunirii publice organizate de Clubul muncitorilor din Galați la 6 iunie 1893.	107
29	INFORMARE privind desfășurarea ședințelor membrilor Clubului muncitorilor din București din 19 și 20 iunie 1893 consacrate dezbaterii problemelor organizării și luptei pentru votul universal.	108
30	CHEMARE din 27 iunie 1893 adresată muncitorilor pentru intensificarea propagandei socialiste și a organizării muncitorilor în partid.	111
31	PROCES-VERBAL încheiat în ședința Consiliului general al P.S.D.M.R. din 4 iulie 1893.	114
32	INFORMARE din 4 iulie 1893 cu privire la desfășurarea grevelor muncitorilor telegrafiști, cărămidari, cizmari din București și Ploiești.	115
33	ARTICOL din 11 iulie despre organizarea muncitorilor brutari din Iași	123

34	SCRISOARE de solidaritate a lucrătorilor cizmari din București din 11 iulie 1893, trimisă greviștilor din Ploiești.	125
35	SCRISOAREA lui I. Nădejde din 11 iulie 1893 adresată muncitorimii, consacrată problemei claselor sociale și luptei de clasă	126
36	RAPORT INFORMATIV din 11 iulie 1893 despre continuarea acțiunilor greviste ale muncitorilor din București, Ploiești și Galați	129
37	MOTIUNE de solidaritate cu greviștii din Galați adoptată în adunarea Clubului muncitorilor din București la 10 iulie 1893	134
38	REZOLUȚIE de protest adoptată de Clubul muncitorilor din Craiova în adunarea din 11 iulie 1893 împotriva samavolniciei autorităților burghezo-moșierești	135
39	CHEMARE din 11 iulie pentru colaborare la redactarea unui Almanah socialist pe anul 1894	136
40	MOTIUNE de solidaritate cu greviștii gălățeni, adoptată de lucrătorii din Iași în adunarea din 16 iulie 1893	—
41	ADRESA Consiliului general al P.S.D.M.R. din 8 august 1893 către Partidul socialist francez în sprijinul campaniei sale electorale	137
42	TELEGRAMA socialiștilor din Arad din 12 august 1893 adresată Congresului internațional socialist de la Zürich	138
43	RAPORT prezentat de delegația Partidului social-democrat al muncitorilor din România la Congresul socialist internațional de la Zürich din august 1893	139
44	CONSIDERAȚII din 22 august 1893 asupra problemei agrare discutate la Congresul Internaționalei a II-a de la Zürich	149
45	ARTICOL din 12 septembrie 1893 despre Congresul Internaționalei a II-a de la Zürich cu o privire retrospectivă asupra congreselor din Paris (1889) și Bruxelles (1891)	152
46	APEL din 19 septembrie 1893 prin care se solicită membrilor partidului colaborarea la ziarul „Munca”	157
47	APEL la organizare adresat muncitorilor români din Transilvania din 19 septembrie 1893	158
48	PROCES-VERBAL din 3 octombrie 1893 asupra ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R. consacrată dezbaterei unor aspecte ale propagandei socialiste	159

49	CIEMARE din 10 octombrie 1893 adresată muncitorilor din Galați pentru organizarea lor în sindicat	161
50	RAPORT DE ACTIVITATE al Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din Ploiești pe perioada 17 noiembrie 1891 — 1 octombrie 1893	163
51	SCRISOAREA Cercului studenților socialiști din Geneva din 18 octombrie 1893 către Cercul de studii sociale din București cu privire la ordinea de zi a Congresului internațional al studenților socialiști	165
52	APEL din 17 octombrie 1893 care cheamă femeile muncitoare din România la organizare	166
53	APEL din 17 octombrie 1893 al Societății muncitorilor din Iași pentru organizarea politică și profesională	167
54	INFORMARE din 24 octombrie 1893 asupra organizării profesionale a lucrătorilor brutari din București	169
55	ARTICOL din 14 noiembrie 1893 despre rolul țărânimii în mișcarea socialistă generală și despre necesitatea organizării ei alături de proletariat	170
56	APEL al ziarului „Lumea nouă” din 21 noiembrie 1893 pentru ajutorarea muncitorilor agricoli și industriali din Sicilia	172
57	CHEMARE din 3 decembrie 1893 adresată muncitorimii din Arad pentru a participa la o mare adunare populară	—
58	PROCES-VERBAL din 5 decembrie 1893 al ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R.	173
59	SCRISOARE de mulțumire pentru ajutorul primit, trimisă la 13 decembrie 1893, socialiștilor români de către C.C. al Partidului muncitorilor din Sicilia	175
60	INFORMARE despre activitatea societății „Gutenberg” a lucrătorilor tipografi din 19 decembrie 1893	—
61	RELATARE din 26 decembrie 1893 asupra grevei muncitorilor strungari din București	177

1894

62	PROCES-VERBAL al Consiliului general al P.S.D.M.R. din 9 ianuarie 1894	183
----	--	-----

63	MOTIUNE pentru votul universal adoptată de adunarea cetățenească din București de la 9 ianuarie 1894	185
64	PROCES-VERBAL intocmit în ședința din 16 ianuarie 1894 a Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din Craiova. —	—
65	CHEMARE a muncitorilor șomeri la adunarea din 25 ianuarie 1894 de la Clubul muncitorilor	187
66	MOTIUNE adoptată la adunarea din 25 ianuarie 1894 a muncitorilor șomeri din București	—
67	PROCES-VERBAL al ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R. din 20 februarie 1894	188
68	SCRISOAREA lui P. Mușoiu către Fr. Engels referitoare la traducerea „Manifestului Partidului Comunist“ și „Dezvoltarea socialismului de la utopie la știință“ din 24 februarie 1894, cu două anexe	190
69	APEL al Consiliului general al P.S.D.M.R. adresat intelectualilor socialiști de a organiza cursuri de limba franceză pentru lucrători	192
70	MANIFEST din martie 1894 al secțiunii P.S.D.M.R. din Galați adresat țăranilor	193
71	SCRISOARE către redacția ziarului „Munca“ despre o întru-nire muncitorească ținută la Lugoj în ziua de 6 martie 1894. 194	194
72	SCRISOARE de răspuns a Consiliului general al P.S.D.M.R. din 13 martie 1894 la invitația de a participa la Congresul Partidului social-democrat din Austro-Ungaria	195
73	ARTICOLUL „Rațiunea de a fi a socialismului în România“, semnat de Theodor Ficșinescu	196
74	ARTICOLUL „Arta tendențioasă și arta socialistă“, semnat de I. Nădejde	200
75	PROCES-VERBAL al ședinței Consiliului general al P.S.D.M.R. din 20 martie 1894	202
76	SCRISOAREA din 20 martie 1894 a lui Fr. Engels adresată lui P. Mușoiu	203
77	RAPORTUL societății „Înfrățirea“ din Bacău către Consiliul general al P.S.D.M.R. ca răspuns la adresa din martie 1894. 204	204

78	MANIFEST al Consiliului general al P.S.D.M.R. cu ocazia zilei de 1 Mai 1894	205
79	COMUNICAT' cu privire la convocarea Congresului al II-lea al P.S.D.M.R. pentru 20 aprilie 1894 și ordinea de zi . . .	206
80	INFORMARE despre măsurile luate de P.S.D.M.R. pentru sărbătorirea Comunei din Paris și ecoul lor în Franța . . .	208
81	PROGRAM electoral al Clubului muncitorilor din Ploiești din 10 aprilie 1894	209
82	APEL pentru organizarea muncitorilor în sindicate din 19 aprilie 1894	210
CONGRESUL AL II-LEA AL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT AL MUNCITORILOR DIN ROMÂNIA, BUCUREȘTI, 20—22 APRILIE 1894		
83	ORDINEA DE ZI, organizațiile reprezentate, saluturi către congres	211
84	RAPORTUL Consiliului general al Partidului social-democrat al muncitorilor din România	214
85	PROPUNERI, HOTĂRÎRI și MOTIUNI adoptate de Congresul al II-lea al P.S.D.M.R. din 20—22 aprilie 1894 în următoarele probleme :	231
	a. Votul universal	—
	b. Chestiunea referendumului	233
	c. Legea maximului	—
	d. Propaganda în rândurile țărănimii muncitoare	234
	e. Organizarea cluburilor socialiste la sate	235
	f. Pentru un regim umanitar în cazărmi	237
	g. Ziua de 1 Mai	—
	h. Gazeta zilnică a partidului	238
	i. Organizarea femeilor muncitoare	—
	j. Reglementarea raporturilor de muncă dintre lucrători și patroni	239
	k. Sistemul electoral și votul universal	241
	l. Ziar socialist în limba idiș	242
	m. Împotriva administrației gălățene care a interzis manifestarea de 1 Mai	—
86	SCRISOAREA de salut a Partidului social-democrat din Ungaria adresată Congresului al II-lea al P.S.D.M.R.	243
87	MANIFEST pentru organizarea și lupta muncitorilor croitori din București, semnat „Comitetul”	244

88	APEL la organizare politică și profesională din 19 iunie 1894, semnat Ioan Nădejde	246
89	SCRISOAREA Clubului democraților republicani din Iași către Consiliul general al P.S.D.M.R., întocmită în ședința membrilor din 14 iunie 1894	247
90	STATUTELE Sindicatului breslei franzelarilor din București	248
91	SCRISOAREA din 31 iulie 1894 a cercului elevilor tipografi adresată redacției ziarului „Munca”	253
92	PLATFORMA electorală pentru campania în alegerile comunale a Clubului muncitorilor din București	255
93	PROCES-VERBAL din 1 septembrie 1894 al ședinței Clubului social-democrat din Iași cu privire la participarea socialiștilor la alegerile comunale	256
94	APEL din 4 septembrie 1894 al Consiliului general al P.S.D.M.R. pentru susținerea gazetei „Munca”	257
95	APEL din 11 septembrie 1894, semnat P.O., prin care se cere înființarea de comisii electorale permanente	258
96	SCRISORI ale lui C. Mille către Consiliul general al P.S.D.M.R. privitoare la demisia sa din partid	259
97	SCRISOAREA lui I. Păun-Pincio către P. Mușoiu privind traducerea cărții „Ce-i de făcut ?” de Cernișevski din 20 octombrie 1894	260
98	SCRISOAREA lui Wilhelm Liebknecht din 31 octombrie 1894 privind colaborarea sa la ziarul „Lumea nouă”	261
99	SCRISOAREA lui Emil Vandervelde din 2 noiembrie 1894 privind colaborarea sa la ziarul „Lumea nouă”	262
100	DIN SCRISOAREA lui Paul Lafargue din 2 noiembrie 1894 privind colaborarea sa la ziarul „Lumea nouă”	—
101	SCRISOARE de salut adresată de August Bebel socialiștilor români cu prilejul apariției ziarului „Lumea nouă”	263
102	SCRISOARE de salut adresată de Karl Kautsky socialiștilor români cu prilejul apariției ziarului „Lumea nouă”	265
103	ARTICOL semnat de I. Nădejde privind sistemul electoral pentru alegerile parlamentare și comunale	266
104	ARTICOLUL OMAGIAL „Karl Marx” din 21 noiembrie 1894, scris cu prilejul comemorării morții lui Marx	269

- 105 MANIFEST din 26 noiembrie 1894 al Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din Iași privind atitudinea socialiștilor în timpul alegerilor comunale 271
- 106 CHEMARE din 27 noiembrie 1894 a ziarului „Lumea nouă” privind organizarea unui miting la București în vederea alegerilor parlamentare —
- 107 ARTICOLUL din 2 decembrie 1894, intitulat „Jos monarhia”, consacrat expunerii poziției mișcării socialiste față de monarhie, semnat de Constantin Mille 272
- 103 SCRISOARE a lui C. Dobrogeanu-Gherea din 5 decembrie 1894 către Karl Kautsky privitoare la istoria socialismului în România 274
- 109 STUDIUL lui C. Dobrogeanu-Gherea privind concepția socialistă asupra proprietății 276
- 110 MANIFEST din 10 decembrie 1894 al ziarului „Lumea nouă” privind intensificarea luptei pentru cucerirea votului universal 298

1895

- 111 DECLARAȚIE din 6 ianuarie 1895 a redacției ziarului „Lumea nouă” privind poziția sa față de ziarul „Adevărul” și de directorul său, C. Mille 303
- 112 RELATARE din 19 ianuarie 1895 despre greva lucrătorilor de la Imprimeria statului 304
- 113 INFORMARE din 9 februarie 1895 privind interzicerea pătrunderii și răspîndirii ziarului „Lumea nouă” în Transilvania 305
- 114 RELATARE din 14 februarie 1895 despre întrunirea ținută la Clubul muncitorilor din București cu prilejul reîntoarcerii lui A. Bacalbașa, I. Teodorescu și C. D. Anghel în redacția ziarului „Lumea nouă” 306
- 115 SCRISOARE din 14 februarie 1895 a lui A. Bacalbașa, I. Teodorescu și C.D. Anghel către Al. V. Beldiman privind încetarea colaborării lor la ziarul „Adevărul” 308
- 116 ARTICOLUL comemorativ „18 martie 1848”, scris la 7 martie 1895, cu prilejul aniversării revoluției de la 1848 din Germania și a Comunei din Paris 309
- 117 MANIFEST din 18 martie 1895 al Consiliului general al P.S.D.M.R. privind alegerea delegaților pentru Congresul al III-lea al partidului 311

118	RELATARE despre întrunirea din 19 martie 1895 a muncitorilor din Brăila cu prilejul înființării Clubului muncitoresc local și a secției de ajutor	311
119	REZOLUȚIA din 16 martie 1895 a Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din Iași privind ordinea de zi a Congresului al III-lea al partidului	314
CONGRESUL AL III-LEA AL P.S.D.M.R. (4—5 aprilie 1895)		
120	a. Deschiderea lucrărilor congresului, lista delegaților și ordinea de zi	316
	b. Dare de seamă și rapoarte	317
	c. Hotărîre privind tactica electorală a partidului	319
	d. Propuneri în chestiunea ziarului „Lumea nouă”	—
	e. Hotărîri în problema organizării interne a partidului	—
	f. Telegramme de salut primite de congres	323
	g. Alegerea noului Consiliu general al P.S.D.M.R.	324
121	PROCES-VERBAL încheiat la 6 aprilie 1895 în ședința Consiliului general al P.S.D.M.R. în legătură cu alegerea Comitetului permanent și repartizarea sarcinilor celorlalți membri ai Consiliului	325
122	SCRISOAREA lui C. Mille din 7 aprilie 1895 către Consiliul general al P.S.D.M.R., prin care își prezintă demisia din partid	326
123	REZOLUȚIA Comitetului permanent al Consiliului general al P.S.D.M.R. din 9 aprilie 1895, privind demisia lui C. Mille.	327
124	SCRISOAREA lui C. Dobrogeanu-Gherea către Karl Kautsky din 11 aprilie 1895 privind colaborarea sa la o proiectată lucrare de „Istorie a socialismului”	328
125	MANIFEST din 12 aprilie 1895 al Consiliului general al P.S.D.M.R. în legătură cu sărbătorirea zilei de 1 Mai	329
126	PROCES-VERBAL încheiat în ședința din 12 aprilie 1895 a Comitetului permanent al Consiliului general al P.S.D.M.R. în problema interzicerii de către autorități a manifestației de 1 Mai	330
127	RELATARE din 18 aprilie 1895 despre sărbătorirea zilei de 1 Mai	331
128	ANUNȚ din 21 aprilie 1895 privind încetarea din viață a lui Raicu Ionescu-Rion	334
129	ANCHETĂ ECONOMICĂ din 3 mai 1895 privind situația muncitorilor de la fabrica de cherestea „Goetz” din Galați	—

130	RELATARE din 14 mai 1895 despre sărbătorirea zilei de 1 Mai în Transilvania	336
131	APEL din 21 mai 1895 al ziarului „Lumea nouă” pentru constituirea „Ligii votului universal”	337
132	INFORMARE din 14, 27 iunie și 18 iulie 1895 privind lupta grevistă a minerilor din Reșița și Secul	338
133	MOTIUNE din 18 iunie 1895 adoptată la întrunirea lucrătorilor zugravi din București privind revendicările lor economice și lupta pentru organizare	347
134	MANIFEST din 27 iunie 1895 al ziarului „Lumea nouă” cu prilejul constituirii „Ligii votului universal”	348
135	APEL din 28 iunie 1895 al redacției ziarului „Nepszava” privind stringerea de ajutoare pentru minerii din Reșița aflați în grevă	349
136	PROCES-VERBAL încheiat la întrunirea din 25—26 iunie 1895 a Consiliului general al P.S.D.M.R. privind chestiuni curente. —	—
137	RELATARE din 28 iunie 1895 despre lupta grevistă a muncitorilor miniери din Reșița și Secul	351
138	SCRISOAREA Consiliului general al P.S.D.M.R. din 30 iunie 1895 către C. Mille pentru predarea arhivei partidului.	353
139	ANCHETĂ INDUSTRIALĂ din 15, 27 și 28 iulie 1895 privind situația diferitelor categorii de lucrători de la C.F.R.	354
140	ARTICOLUL OMAGIAL „Friedrich Engels” din 29 iulie 1895.	359
141	ARTICOLUL „Friedrich Engels” din 31 iulie 1895	361
142	ARTICOLUL „Tactica pe naționalități”, în care este expusă concepția tactică a grupării disidente ieșene din jurul gazetei „Lumina”	363
143	RELATARE despre întrunirea ținută la 29 iulie 1895 la Clubul muncitorilor din București în memoria lui Friedrich Engels	366
144	TELEGRAMA lui I. Nădejde din 8 august 1895 în numele Consiliului general al P.S.D.M.R. adresată redacției revistei „Free Rossia” („Rusia liberă”) din Londra cu prilejul încetării din viață a lui Friedrich Engels	370
145	INFORMARE din 17 august 1895 privind prigoana dezlănțuită de autorități împotriva propagandei socialiste la sate. —	—

- 146 ARTICOL din 20 august 1895 consacrat combaterii tacticii organizării muncitorilor pe naționalități promovată de gruparea disidentă ieșeană din jurul gazetei „Lumina” 373
- 147 RELATARE din 14 septembrie 1895 despre întrunirea lucrătorilor croitori din București cu prilejul constituirii societății lor de breaslă 376
- 148 TELEGRAMA lui I. Nădejde din 25 septembrie 1895 în numele Consiliului general al P.S.D.M.R. adresată Congresului Partidului social-democrat german 377
- 149 RELATARE despre întrunirea ținută la 23 septembrie 1895 la Clubul muncitorilor din Craiova în scopul intensificării muncii de propagandă și organizare a lucrătorilor —
- 150 MOTIUNE adoptată la întrunirea din 28 septembrie 1895 de la Clubul muncitorilor din Iași în legătură cu gruparea disidentă ieșeană din jurul gazetei „Lumina” 378
- 151 PROCES-VERBAL dresat de primarul comunei Bohor, județul Tecuci, unor participanți la întrunirile socialiste ținute în comună 380
- 152 ARTICOLUL „Problema industriei” din 17 octombrie 1895 în care se susține necesitatea dezvoltării industriale a țării 382
- 153 MOTIUNE adoptată la întrunirea din 22 octombrie 1895 de la Clubul muncitorilor din București în problema grupării disidente ieșene din jurul gazetei „Lumina” 383
- 154 RELATARE din 3 noiembrie 1895 despre greva lucrătorilor pălării din Ploiești 384
- 155 RELATARE din 7 noiembrie 1895 despre întrunirea muncitorilor din Brăila în vederea alegerilor parlamentare —

1896

- 156 PROTESTUL membrilor Clubului muncitorilor din Birlad din 19 ianuarie 1896 împotriva negrătității învățămîntului 391
- 157 MOTIUNE adoptată la întrunirea muncitorilor bucureșteni din 27 ianuarie 1896 în problema editării gazetei anarhiste „Munca” 392
- 158 MOTIUNE adoptată la întrunirea muncitorilor din Galați din 3 februarie 1896 în problema editării gazetei anarhiste „Munca” 393

- 159 PROCES-VERBAL încheiat în şedinţa din 25 februarie 1896
a Consiliului general al P.S.D.M.R. în problema presei de
partid şi a unor chestiuni curente 394
- 160 ARTICOLUL COMEMORATIV „Comuna din Paris” din 7 mar-
tie 1896, consacrat împlinirii a 25 de ani de la proclamarea
Comunei 395
- 161 TELEGRAMA adresată de socialiştii români la 19 martie 1896
lui Wilhelm Liebknecht la a 70-a aniversare a naşterii sale. 398
- 162 PETIȚIA hamalilor din portul Brăila din 22 martie 1896 adre-
sată prefectului judeţului, cuprinzind revendicările lor cu
privire la organizarea şi la retribuţia muncii în port . . . —
- 163 ARTICOL OMAGIAL „Leo Frankel”, scris la 23 martie 1896
cu ocazia morţii lui Frankel 400
- 164 PETIȚIA adresată de funcţionarii de la C.F.R. Ministerului
Lucrărilor Publice privind reglementarea retribuţiei muncii,
casa de ajutor şi sistemul de pensii, publicată la 31 mar-
tie 1896 401
- 165 SCRISOAREA din 17 aprilie 1896 a lui Wilhelm Liebknecht
adresată socialiştilor români ca răspuns la telegramele pri-
mite cu prilejul aniversării naşterii sale 403
- 166 REGULAMENTUL INTERIOR al fabricii „Goetz” din Galaţi
stabilit între lucrători şi direcţie la 31 martie 1896 404
- 167 MANIFEST din 7 aprilie 1896 al Consiliului general al
P.S.D.M.R. cu privire la sărbătorirea zilei de 1 Mai 406
- 168 ARTICOLUL „Internaţionalismul” din 7 aprilie 1896 privind
atitudinea internaţionalistă a socialiştilor români 407
- 169 ANUNȚ din 14 aprilie 1896 privind încetarea din viaţă a
poetului Traian Demetrescu, ataşat de mişcarea socialistă . . 408
- 170 RECOMANDARE din 20 aprilie 1896 privind editarea şi răs-
pîndirea broşurii „Ce este şi ce vrea socialismul”, apărută în
biblioteca „Lumea nouă” 409
- 171 ARTICOL-ANCHETA din 28 aprilie 1896 privind situaţia ma-
terială a muncitorilor petrolişti —
- 172 STATUTELE Clubului muncitorilor din Bucureşti, votate la
1 Mai 1896 410
- 173 MOTIUNE adoptată de lucrătorii din Tg.-Ocna la 4 mai 1896
cu prilejul întemeierii Clubului muncitorilor din localitate. 420

- 174 RELATARE din 25 mai 1896 privind greva hamalilor din portul Galați, declanșată pentru obținerea repausului duminical. 421
- 175 RELATARE despre adunarea de dare de seamă și alegeri ținută la 1 iunie 1896 la Clubul muncitorilor din Galați . . . 422
- 176 ARTICOL-ANCHETA din 9 iunie 1896 privind situația materială a lucrătorilor tipnari din Brăila 423
- 177 PROCESE-VERBALE încheiate de Clubul muncitorilor din Brăila la 19 mai, 9 și 29 iunie privind alegerea Comitetului Executiv, verificarea veniturilor și a cheltuielilor clubului și convocarea unei întruniri publice 424
- 178 MOTIUNE adoptată la 16 iunie 1896 de membrii Clubului muncitorilor din Birlad cu privire la înființarea unei secții de ajutor mutual a clubului 426
- 179 DARE DE SEAMA privind veniturile și cheltuielile Clubului muncitorilor din București pe anul 1895—1896 —
- 180 ANCHETA ECONOMICA din 29 iunie 1896 privind situația materială a muncitorilor din portul Brăila 432
- 181 RELATARE despre întrunirea din 30 iunie 1896 a Consiliului general al P.S.D.M.R. pentru stabilirea delegatului socialistilor români la Congresul de la Londra al Internaționalei a II-a și rezolvarea unor chestiuni curente 435
- 182 TELEGRAMA Consiliului general al P.S.D.M.R. din 11 iulie 1896 adresată lui Jules Guesde cu prilejul deschiderii Congresului Partidului socialist francez 436
- 183 TELEGRAMA de salut din 18 iulie 1896 trimisă de I. Nădejde și Al. Ionescu, în numele Consiliului general al P.S.D.M.R., Congresului de la Londra al Internaționalei a II-a 437
- 184 RELATARE din 23 iulie 1896 despre greva lucrătorilor tipografi din atelierul „Socec“ —
- 185 CORESPONDENȚĂ de la Botoșani din 25 iulie 1896 privind înființarea unei societăți a funcționarilor comerciali . . . 438
- 186 RELATARE despre întrunirea ținută la 27 iulie 1896 la Clubul muncitorilor din București în problema anarhismului . . . 439
- 187 SCRISOAREA Comitetului de grevă al lucrătorilor brutari din Birlad din 2 august 1896 privind declararea grevei de trei zile în sprijinul revendicărilor lor materiale 441

188	RELATARE din 3 august 1896 despre greva lucrătorilor brutari din Galați	442
189	RELATARE despre întrunirea ținută la 11 august 1896 la Cercul de propagandă social-democrată din comuna Bucești, județul Tecuci, în legătură cu organizarea țăranilor și lupta pentru vot universal	—
190	PROCES-VERBAL încheiat la 24 august 1896 cu prilejul constituirii Clubului social-democrat din cătunul Luceni, comuna Stînca, județul Iași	444
191	MANIFEST al P.S.D.M.R. din 14 septembrie 1896 împotriva judecării și condamnării lui Iacob Țăranu	—
192	ARTICOL din 18 septembrie 1896 consacrat poziției mișcării socialiste față de vizita lui Frantz-Joseph în România	445
193	MOTIUNE adoptată la întrunirea din 21 septembrie 1896 a muncitorilor din Ploiești împotriva condamnării lui Iacob Țăranu	446
194	RELATARE despre întrunirea din 5 octombrie 1896 ținută la Clubul muncitorilor din Craiova cu privire la necesitatea organizării lucrătorilor	447
195	SCRISOARE din Făgăraș primită la 17 octombrie 1896 în legătură cu confiscarea unor materiale de propagandă socialistă.	443
196	APEL din 25 octombrie 1896 privind convocarea comitetelor executive ale breslelor de muncitori din București pentru organizarea de noi bresle	449
197	MOTIUNE adoptată la întrunirea din 2 noiembrie 1896 a lucrătorilor din Botoșani cu prilejul înființării Clubului muncitorilor din localitate	—
198	APEL din 23 noiembrie 1896 adresat studenților socialiști pentru organizarea cercului de propagandă al studenților socialiști	450
199	STATUTELE Cercului de propagandă al studenților socialiști adoptate la 24 noiembrie 1896	451
200	APEL din 4 decembrie 1896 al Consiliului general al P.S.D.M.R. în legătură cu sprijinirea grevei muncitorilor din Hamburg.	453
201	AMENDAMENT în chestiunea votului universal depus de V. Gh. Morțun în Adunarea Deputaților la 15 decembrie 1896 în numele a 27 de deputați democrați	—

202	PETIȚIA lucrătorilor brutari din București în problema repausului duminical adresată Adunării Deputaților și publicată la 15 decembrie 1896	454
203	MANIFEST din 17 decembrie 1896 privind inițiativa deputaților democrați din Adunarea Deputaților de a propune legiferarea votului universal	456
204	MANIFEST lansat la 18 decembrie 1896 cu prilejul supunerii aprobării Adunării Deputaților a amendamentului privind votul universal	457
 1897		
205	CIRCULARĂ din 22 ianuarie 1897 către breslele și societățile din București în vederea pregătirii consfățuirii breslelor	461
206	CORRESPONDENȚĂ din 2 februarie 1897 cu privire la reorganizarea clubului muncitorilor din Pitești	462
207	CHEMARE la organizare către muncitorii mecanici agricoli din București din 12 februarie 1897	466
208	DARE DE SEAMĂ a societății „Dezrobirea” a lucrătorilor croitori din București din 11 februarie 1897	468
209	ȘTIRE din 16 februarie 1897 cu privire la înființarea Clubului muncitorilor din Buzău	469
210	ARTICOL comemorativ „Karl Marx” scris la a 14-a aniversare a morții sale	470
211	RELATARE despre întrunirea din 4 martie 1897 a studenților social-democrați din București	472
212	INFORMARE din martie 1897 despre organizarea minerilor de la Anina	473
213	RELATARE din 25 martie 1897 despre constituirea Clubului muncitorilor din Ivești-Tecuci	474
214	RELATARE din 26 martie 1897 despre greva muncitorilor de la fabrica de tutun din Cluj	475
 CONGRESUL AL IV-LEA AL P.S.D.M.R. DIN 14—16 APRILIE 1897.		
215	ORDINEA DE ZI, numărul organizațiilor și al delegaților reprezentanți la congres	479
216	RAPORTUL Consiliului general al P.S.D.M.R. la al IV-lea congres național	481

217	RAPORTUL comisiei de verificare a gestiunii partidului . . .	506
218	PROPUNERI, HOTĂRĂRI ȘI MOTIUNI adoptate la Congresul al IV-lea al P.S.D.M.R. din 14—16 aprilie 1897 în următoarele probleme :	507
	a. Reorganizarea cluburilor și propagandei la orașe	—
	b. Organizarea țărănimii muncitoare	510
	c. Editarea și difuzarea literaturii socialiste	511
	d. Propaganda socialistă în rîndurile muncitorilor	—
	e. Gazeta partidului	512
	f. Tipografia partidului	—
	g. Votul universal	—
	h. Editarea unui ziar socialist în limba idiș	513
219	TELEGRAME ȘI SCRISORI din țară și străinătate adresate congresului	—
220	ÎNCHIDEREA lucrărilor Congresului al IV-lea al P.S.D.M.R., alegerea Consiliului general și a comisiei de control	517
221	SCRISOAREA adresată de către P. Mușoiu și P. Zosin Congre- sului internațional din Londra	518
222	INFORMARE asupra desfășurării sărbătoririi zilei de 1 Mai în București	523
223	RAPORT al prefectului județului Mureș despre mișcarea mun- citorilor din Tg. Mureș din 28 mai 1897	530
224	SCRISOAREA unui muncitor din Hunedoara despre situația lucrătorilor din localitate din 1 iulie 1897	532
225	MOTIUNE adoptată de lucrătorii de la Arsenalul Armatei în ședința lor din 25 iulie 1897	534
226	ARTICOL despre necesitatea întăririi activității de propagandă desfășurată de către studenții social-democrați	535
227	CHEMARE la organizare într-o asociație profesională adresată muncitorilor zugravi din Arad la 1 septembrie 1897	537
228	MOTIUNE de solidaritate cu românii din Transilvania adop- tată la mitingul ținut la București în 21 septembrie 1897	538
229	APEL al ziarului „Lumea nouă” pentru sprijinirea greviștilor de la tipografia „Miron Costin” din Iași	—
230	MOTIUNE adoptată în adunarea muncitorilor tapițeri din București, ținută la 5 octombrie 1897	539

231	RAPORTUL subprefectului județului Brașov despre mișcarea muncitorilor din județ, din 18 noiembrie 1897	540
232	PROTEST din 26 noiembrie 1897 al unui grup de studenți socialiști din București împotriva agitațiilor antisemite	542
233	ARTICOLUL „Vrem vot universal !“ din 16 decembrie 1897	543

1898

234	ARTICOL din 21 februarie 1898 despre necesitatea muncii de organizare la sate	547
235	RELATARE din 11 martie 1898 despre sărbătorirea la Galați a aniversării Comunei din Paris	549
236	INVITAȚIE din 15 martie 1898 la o adunare adresată muncitorilor din industria lemnului din Arad	553
237	CHEMARE din 15 martie 1898 la organizare adresată muncitorilor zidari din Arad	554
CONGRESUL AL V-LEA AL P.S.D.M.R. DIN 7—9 APRILIE 1898		
238	CONGRESUL AL V-LEA al social-democrației române	555
239	MANIFEST al „Comitetului“ noului Club al social-democraților din București, invitînd pe muncitori la întrunirea publică din 12 aprilie 1898	596
240	PROGRAMUL noului Club muncitoresc din București, constituit la 12 aprilie 1898	598
241	MANIFEST adresat muncitorilor de P.S.D.M.R. în preajma sărbătoririi zilei de 1 Mai	600
242	PROCES-VERBAL din 23 aprilie 1898 despre înființarea Clubului muncitorilor din Zimnicea	604
243	CONVOCARE pentru adunarea din 30 mai 1898 a Clubului muncitorilor din București	605
244	DARE DE SEAMĂ a Clubului muncitorilor din București pe anii 1897—1898	606
245	STATUTELE Clubului muncitorilor plugari	609
246	STATUTUL Societății lucrătorilor tîmplari „Frăția“ din Craiova	614
247	RELATARE de la serbarea dată de Societatea lucrătorilor în fier și metal din 10 iunie 1898	618

248	RELATARE despre greva lucrătorilor olari din București din 16 iunie 1898	619
249	APEL din 18 iunie 1898 lansat în ziarul „Lumea nouă” pentru sprijinirea greviștilor olari din București	620
250	MOTIUNE adoptată la întrunirea din 10 iulie a lucrătorilor croitori aflați în grevă	621
251	RELATARE despre greva lucrătorilor croitori din 16 iulie 1898 și despre sprijinul acordat de organizații din Viena și Berlin și Londra	622
252	INFORMARE din 29 iulie 1898 despre constituirea breslei muncitorilor feroviari și căruțași din Craiova	623
253	APEL al societății lucrătorilor croitori greviști din 28 iulie către toți lucrătorii croitori din Iași	625
254	SCRISOAREA Camerei sindicale a sculptorilor din Paris din 14 octombrie st.n. 1898 către Societatea sculptorilor în lemn din București în legătură cu greva generală	627
255	ARTICOL din 22 octombrie 1898 despre puterea politică și muncitorime	—
256	REZUMAT al cuvântării lui I.C. Atanasiu, ținută la întrunirea liberalilor în ziua de 26 octombrie 1898 la Galați	630
257	MOTIVARE cu privire la sprijinul dat liberalilor în alegeri de către socialiștii din Iași, 28 octombrie 1898	632
258	CHEMARE lansată în ziua de 30 octombrie de redacția ziarului „Lumea nouă”, în ajunul alegerilor comunale	634
259	CHEMARE a gazetelor „A Munka Öre” și „Új Világ” din 1 noiembrie 1898 adresată păturilor muncitoare române din Arad.	635
260	PROCES-VERBAL din 19 decembrie 1898 despre înființarea Clubului din Cringeni	636
261	INFORMARE despre adunarea din 27 decembrie 1898 a Societății lucrătorilor zugravi și vopsitori din București	637
262	INFORMARE despre adunarea din 27 decembrie 1898 a Societății „Egalitatea” a lucrătorilor cizmari din București	638
263	INFORMARE despre adunarea din 27 decembrie 1898 a Societății „Nicovala” a lucrătorilor lăcătuși din București	640
264	INFORMARE despre adunarea din 27 decembrie 1898 a Clubului socialist din comuna Giuvărești	641

265	MANIFEST lansat de Societatea „Gutenberg” cu prilejul grevei generale din 30 decembrie 1898 a tipografilor din București.	642
266	ARTICOLUL „Trăiască greva generală”, scris pe marginea grevei generale din decembrie 1898 a lucrătorilor tipografi din București	643
1899		
267	MOTIUNE de solidaritate a lucrătorilor tipografi din Ploiești cu greviștii din București, adoptată în întrunirea din 3 ianuarie 1899	647
268	SCRISOAREA președintelui Societății „Gutenberg” din 24 ianuarie 1899 în problema reglementării muncii ucenicilor în ateliere	648
269	MOTIUNE de protest împotriva samavolniciilor guvernamentale adoptată de Clubul muncitorilor din București în adunarea sa din 30 ianuarie 1899	652
270	SCRISOAREA lui Ion Nădejde din 21 februarie 1899 asupra retragerii sale din rindurile Partidului social-democrat al muncitorilor din România	—
271	COMUNICAT cu privire la întrunirea organizată de Clubul muncitorilor din București în seara zilei de 27 februarie 1899.	655
272	DECLARAȚIA lui Ion Nădejde cu privire la retragerea sa din redacția gazetei partidului „Lumea nouă”	656
273	MOTIUNE adoptată de Clubul muncitorilor din București la 27 februarie 1899 împotriva terorizării țăranilor care se organizează în cluburi socialiste.	—
274	ADRESA Comitetului Executiv al Clubului muncitorilor din București din 8 martie 1899 către V.G. Morțun, invitându-l să colaboreze la gazeta „Lumea nouă”	—
275	SCRISOAREA lui V.G. Morțun din 8 martie 1899 către Clubul muncitorilor din București, prin care se angajează să colaboreze la gazeta „Lumea nouă”	658
276	ARTICOL privitor la tactica socialiștilor față de crearea cluburilor socialiste la sate din 14 martie 1899	—
277	PROCES-VERBAL din 19 martie 1899 asupra fuzionării cluburilor muncitorești din București	661
278	MANIFEST „Sintem și rămînem” din 28 martie 1899, exprimînd continuarea activității partidului în spiritul ideilor socialismului științific	662

279	MANIFEST al Societății „Gutenberg” din 28 martie 1899 pentru încetarea grevei lucrătorilor tipografi	664
280	DARE DE SEAMĂ despre activitatea Clubului muncitorilor din București pe perioada martie 1898—martie 1899	665
281	ARTICOL exprimind puncte de vedere asupra organizării muncitorilor în partid politic și continuarea activității acestuia	668
282	INVITAȚIE adresată lui C. Dobrogeanu-Gherea pentru a-și spune cuvântul în problema organizării partidului	671
283	FRAGMENTE din procesul-verbal al lucrărilor Congresului muncitorilor agricoli și micilor proprietari agrari, convocat de P.S.D. din Ungaria în zilele de 4 și 5 aprilie 1899	671
284	MANIFEST pentru 1 Mai al Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din București	672
CONGRESUL AL VI-LEA AL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT AL MUNCITORILOR DIN ROMÂNIA, ȚINUT LA BUCUREȘTI ÎN ZILELE DE 20—22 APRILIE 1899		
285	AL VI-LEA CONGRES al Partidului Muncitorilor din România	676
286	APELUL „Trăiască socialismul” din 25 aprilie 1899, exprimind, contrar hotărârii Congresului al VI-lea, continuarea activității partidului în spiritul ideilor marxiste	720
287	APEL la organizare în Partidul național-democrat, semnat de un grup de delegați la Congresul al VI-lea al P.S.D.M.R.	723
288	HOTĂRÂRE a Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din București adoptată la 30 aprilie 1899, privind retragerea unor membri din partid	727
289	MANIFEST al Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din București din 9 mai 1899 adresat țăranimii din județele Olt, Romanați și Teleorman	729
290	MANIFEST al C.E. al Clubului muncitorilor din București din 16 mai 1899 către alegătorii Colegiului al III-lea	730
291	SCRISOARE deschisă a unui muncitor din Galați din 16 mai 1899 în problema organizării partidului	732
292	DARE DE SEAMĂ despre activitatea Societății „Gutenberg” pe anii 1898—1899, prezentată în adunarea din 30 mai 1899	734
293	APEL al gazetei „Lumea nouă” din 20 iunie 1899 pentru sprijinirea țăranilor din Slatina	745
294	DEZBATERILE Conferinței organizațiilor socialiste ținută la București în ziua de 29 iunie 1899	746
295	ARTICOLUL „Mergem înainte” din 18 iulie 1899 care cheamă muncitorii la organizarea politică și profesională	756

296	CHEMARE a Clubului muncitorilor din București din 15 august 1899 pentru sprijinirea greviștilor danezi	757
297	ARTICOL-PROGRAM referitor la organizarea muncitorilor și continuarea activității și după dezorganizarea partidului	758
298	MOTIUNE de solidaritate cu țărănimea adoptată de Clubul muncitorilor din București în adunarea din 18 septembrie 1899	760
299	SCRISOAREA mai multor țărani judecați și întemnițați pentru activitate în cluburile socialiste de la sate din 19 septembrie 1899	761
300	MOTIUNE de protest adoptată de muncitorii din București în adunarea din 6 noiembrie 1899 contra scumpirii petrolului	762
301	ANUNȚ cu privire la cărțile și revistele aflate în biblioteca Clubului muncitorilor din București	763
302	APEL al gazetei „Lumea nouă” din 21 noiembrie 1899 pentru organizarea muncitorilor în sindicate	765
303	APEL din 21 noiembrie 1899 pentru organizarea ucenicilor în societăți profesionale	—
304	HOTĂRÎREA Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din București de reprimire în partid a lui Gh. Ionescu și Al. Constantinescu	766
305	SCRISOARE a lui Al. Constantinescu din 17 decembrie 1899 către Comitetul Clubului muncitorilor din București prin care afirmă continuarea activității revoluționare	767

1900

306	APEL al Clubului muncitorilor din București adresat muncitorimii de a participa la întrunirea din 20 februarie 1900 pentru afirmarea continuității luptei revoluționare	771
307	RELATARE de la întrunirea Clubului muncitorilor din București din 20 februarie 1900	772
308	MOTIUNE adoptată de muncitorii din București în întrunirea din 20 februarie 1900 pentru continuarea activității socialiste în ciuda dezorganizării partidului	777
309	INFORMARE despre activitatea Clubului muncitorilor din Galați pe februarie 1900	778
310	MANIFEST de 1 Mai al Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din București	781

311	RELATARE despre sărbătorirea zilei de 1 Mai în București și Galați	783
312	DARE DE SEAMĂ despre activitatea Clubului muncitorilor din București pe perioada martie 1899 — aprilie 1900	787
313	MOTIUNE adoptată cu prilejul zilei de 1 Mai de socialiștii români aflați la Paris	791
314	RELATARE despre sărbătorirea zilei de 1 Mai la Brașov	795
315	COMUNICAT din 13 mai 1900 asupra adunării muncitorilor din Brașov	—
316	ADRESĂ a secțiunii Brașov a P.S.D. din Ungaria către P.S.D.M.R. pentru a participa la Conferința din 3 iunie 1900.	796
317	INFORMARE despre adunarea generală a Clubului muncitorilor din București de la 14 mai 1900	797
318	COMUNICAT al Comitetului executiv al Clubului muncitorilor din București din 11 iunie 1900 asupra întârzierii apariției gazetei „Lumea nouă”	—
319	COMUNICAT al redacției gazetei „Lumea nouă” din 18 iunie 1900 asupra tipografiei partidului	798
320	RELATARE despre adunarea Societății „Gutenberg” din 11 iulie 1900 prilejuită de aniversarea a 500 de ani de la nașterea lui Gutenberg	801
321	APEL la organizare din 2 iulie 1900 adresat muncitorilor din portul Brăila	803
322	SCRISOARE a lui Ștefan Gheorghiu din 21 iulie 1900 despre dezvoltarea mișcării socialiste în Ploiești	—
323	SCRISOARE a țăranilor din comuna Leordeni din iulie 1900 către redacția gazetei „Lumea nouă”	804
324	CONSIDERAȚII asupra posibilităților de dezvoltare a mișcării socialiste în România după dezorganizarea Partidului social-democrat al muncitorilor din România	807

<i>Anexe</i>		833
Adnotări		843
Indice de nume		857
Indice de organizații, conferințe, congrese și consfătuiri		862
Indice de întreprinderi și instituții		865
Indice de ziare și reviste		866
Indice geografic		